

RÖVID CIKLUSÚ TESTNEVELŐ TANÁR SZAK
Főiskolai szintű v. általános iskolai szintű testnevelő tanári végzettségre épülő kétféléves
Alapképzési (BSc) oklevélre épülő NÉGYFÉLÉVES képzés
ZÁRÓSZIGORLATI TEMATIKA

2024

1. Az iskolai testnevelés és sport műveltségtartalma, a mozgás-, játék- és sportműveltség, valamint a testkulturális értékek értelmezése iskolai környezetben.
2. A sportszocializációt meghatározó tényezők a családi és a köznevelés/felsőoktatás intézményrendszerében. A sport társadalomra gyakorolt hatása és jelentősége a modern társadalomban. A sport közösségteremtő hatásmechanizmusa.
3. A motoros képességek fogalma, rendszere, fajtái, főbb jellemzői, fejlesztésük módszerei. A motoros képességek fejlesztésének szenzitív időszakai, az iskolai testnevelésben való megvalósításának módozatai.
4. Gimnasztika szerepe, cél- és eszközrendszere, felhasználási lehetőségei a testnevelésben és a sportban. A gimnasztika mozgásanyagának csoportosítási lehetőségei. A szabadgyakorlati alapformájú és természetes gyakorlatok mozgásanyaga, oktatásmódszertani kérdései a testnevelés és sport területein.
5. A bemelegítés jelentősége, célja. Az általános bemelegítés összeállításának szempontjai, szerkezeti felépítése, mozgásanyaga, gyakorlatvezetési módszerei. A levezető, ernyesztő gyakorlatok jelentősége, célja, mozgásanyaga, vezetési módszerei.
6. A torna szerepe, cél-, és eszközrendszere, felhasználási lehetőségei a testnevelésben és a sportban. A torna mozgásanyagának hatásjellemzői. A férfi és női tornaszerek iskolai testnevelésben alkalmazott mozgásanyagának rendszerezése, szaknyelven.
7. A tornaoktatás módszertani sajátosságai, a globális, a parciális és vegyes eljárások. A „segítségnyújtás” fogalma, formái, lehetőségei és szerepe a tornasportban. A hiba és a hibajavítás a tornagyakorlatok tanulásának folyamatában.
8. Aerobik, mint sportág, fejlődési tendenciái, gyakorlatrendszere. A Ritmikus Gimnasztika (RG) célja és feladata, megjelenése a testnevelési tantervekben. Az aerobik és a RG iskolai alkalmazásának lehetőségei és módja. A zenés-táncos mozgásformák megjelenése, tartalma, felhasználási lehetőségei és hatásmechanizmusa az iskolai környezetben.
9. Az atlétika mozgásanyagának felhasználása, tantervi helye, szerepe és jelentősége az iskola testkulturális tevékenységében. Az atlétikai futások felosztása, jellemzői, a futómozgás fejlesztésének módszerei, oktatásának metodikai eljárásai. A futásokra jellemző alapvető versenyszabályok.
10. Az atlétikai ugrások felosztása, tantervi helye és szerepe, jellemzői, az el- és felugrások összehasonlító elemzése, a fő- és részmozdulatainak oktatása, felépítése. Az ugrásokra jellemző alapvető versenyszabályok.
11. Az atlétikai dobások alapmozgásainak felosztása, tantervi helye és szerepe, jellemzői, az eredményességüket befolyásoló tényezők. Az atlétikai dobások fő- és részmozdulatainak ismertetése, oktatásának felépítése. A dobásokra vonatkozó alapvető versenyszabályok.

12. Az úszás élettani jelentősége, hatásai az ember életében, szerepe a tanulók egészségének kialakításában, megőrzésében. A különböző úszásnemek jelentősége az úszásoktatásban, a vízbiztonság kérdésköre.
13. Az úszásoktatás megjelenése a tantervekben. Az iskolai úszásoktatás megszervezésének és lebonyolításának sajátosságai. Az iskolai úszásoktatás és a Magyar Úszónemzet Program kapcsolata.
14. Küzdősportok helye, szerepe és megjelenése az érvényben lévő tantervekben (NAT, kerettanterv). A küzdő- és harci játékok jelentősége a testnevelés oktatásában, lehetőségei a tanulók személyiségének fejlesztésében.
15. A kézilabdázás szerepe a tantervekben, technikai elemeinek felosztása, oktatásuk játékos formában. A sulikézi fesztivál módszertana, megvalósítása és hatása a mozgásfejlesztésben.
16. A kosárlabdázás jellemzése, mozgásanyagának felosztása, csoportosítása, a sportág szerepe az iskolai testnevelésben. A "Mini kosárlabdázás" technikai elemeinek ismertetése, sarkalatos pontok az oktatás módszertanában.
17. A labdarúgás jellemzése, mozgásanyagának felosztása, a labdarúgás sportágból kialakult sportjátékok. A labdarúgás változatainak megjelenése, helye és szerepe az iskolai kerettantervekben. Előkészítő játékok, rávezető gyakorlatok és didaktikai alapelvek a labdarúgás oktatásában.
18. Jellemezze a röplabdázást, ismertesse helyét, szerepét a tantervekben. Mutassa be mozgásanyagát, alapvető technikai elemeinek előkészítő, rávezető gyakorlatait oktatásának nehézségeit, didaktikai elveit.
19. Az iskolai testnevelés kategóriái. A gyógytestnevelés oktatásának célja, a gyógytestnevelő tanárok feladatai. A gyógytestnevelésre utaltak leggyakoribb mozgásszervi és belgyógyászati betegségei, esetükben alkalmazható mozgásformák.
20. Az iskolai testnevelés kategóriái. A testnevelő tanár szerepe és feladata az egészség kialakításában és megőrzésében, a betegségek megelőzésében, továbbá az egészség helyreállítása, a rehabilitációs szemlélet vonatkozásában. Prevenációs mozgásformák alkalmazásának elvei és gyakorlata az iskolai testnevelésben és a szabadidősportban.
21. Az elhízás és a túlsúly megjelenése a köznevelés különböző szintjein és korosztályaiban. A metabolikus szindróma fogalma, jellemzése, következményei. Kezelésének módjai a testnevelésben és sportban, diagnosztikai módjai testnevelés órán.
22. A tartásjavítás, gerinc-mobilizációs gyakorlatok helye és szerepe a prevencióban, megjelenési formái és felhasználásuk módja, lehetősége az iskolai testnevelésben.
23. A rekreáció fogalma, jelentősége az egyén és a társadalom életében. A rekreáció tartalma, módzatai, megjelenési formái. Célcsoportok a rekreációban. A rekreációs szemlélet megjelenése az iskolai testnevelésben.
24. Mutassa be a Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületen belül az alternatív környezetben űzhető mozgásformák (sportok) helyét és szerepét az iskolai testnevelésben (floorball, frizbi, kötélugrás stb.). Rekreatív sporttevékenységek alkalmazása és képességfejlesztő lehetőségei a korosztályi sajátosságok figyelembevételével.

25. A diákolimpiai versenyrendszer bemutatása, a tehetséggondozás lehetőségei. Szabadidősport- és diáksport események és rendezvények (típusaik, jellemzőik, céljaik), szervezési kérdéseik (személyi-, tárgyi-, gazdasági feltételrendszerük, lehetséges különleges feladatok) iskolai keretek között.

SZAKMÓDSZERTAN

1. A centralizált és decentralizált tantervi szabályozás jellemzőinek összefoglalása (szempontok: legitimitás, művelődési anyag jellege, tanulásszervezés, pedagógiai magatartás). A Nemzeti alaptanterv (2003, 2007, 2012, 2020) jellemzői, a változások/változtatások lényege. A Nemzeti alaptanterv (2020) Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterület bemutatása.
2. Az iskola pedagógiai program meghatározása, jelentősége és szerepe az iskola életében. Az iskola pedagógiai programja és a testnevelés tantárgy kapcsolata.
3. A kerettantervekre épülő tervező munka szintjei. A testnevelés tantárgyi program készítésének szempontjai. A tanmenetkészítés menete.
4. A tematikus terv és az óraterv kapcsolata.
5. A testnevelés óra szerkezeti felépítése, az egyes órarészek indokai, lehetséges feladatai és tartalma. A testnevelés óra típusai, jellemzésük.
6. A motoros tanítási-tanulási folyamat értelmezése. A szűk értelemben vett motoros tanítási-tanulási folyamat szerkezeti felépítése, és oktatásmódszertani feladatai. A mozgásos cselekvésoktatás didaktikai sajátosságai.
7. A mozgásos cselekvéstanítás-tanulásban alkalmazott eljárások, módszerek. A verbális- és vizuális eljárások ismertetése, alkalmazásukkal kapcsolatos megfontolások.
8. A segítségadás és biztosítás jelentősége, fajtái a mozgásos cselekvéstanítás folyamatában. A gyakorlás szerepe, a hibák fajtái és a hibajavítás célja, elvei és módszertani vonatkozásai.
9. A differenciálás értelmezése, jelentősége és lehetőségei az iskolai testnevelésben.
10. Az értékelés, ellenőrzés értelmezése, funkciói és típusai. A tanulói teljesítmény összetevői az iskolai testnevelésben.
11. A pozitív tanulási környezet fogalma, fenntartásának módszerei és a fegyelmzés kérdésköre az iskolai testnevelésben, sportban.
12. A minőségi testnevelés fogalma, oktatásának szakmódszertani alapjai.
13. A tanári kommunikáció meghatározása, módozatai, hatékony kommunikációs metodika testnevelés órán.
14. A testnevelő tanár pedagógiai tevékenységrendszer, kapcsolata tanítványaival, szerepe a személyiségfejlesztésben. Nevelési szintek és módszerek.
15. A pedagógus egészsége, felelőssége a tanulók egészségtudatos magatartásra való nevelésében. A testnevelő tanár, mint példakép. A testnevelő tanár motiváló módszereinek jellemzői.